

ujal teprve Komenský v Amsterdamě r. 1662. Bratři se nemohli své konfese vzdát už proto, že by ztratili společnou věroučnou základnu s Jednotou moravskou a polskou. Česká konfese byla přijata jen Bratry v Čechách. Výslovně o zachování vlastního vyznání ovšem při jednání s evangelíky nemluvili. Nebylo toho třeba. Do Polska oznámili tamním Bratřím, že se sice poněkud sjednotili s evangelíky, že však se to stalo bez porušení řádů Jednoty. Od polských Bratří se tím nedělí, ale nadále je milují a váží si jich jako bratří. Stejně se tomu rozumělo i na Moravě.

Na sněmu si Bratři vymínili jen ponechání vlastního kněžství, bohoslužebných řádů, a ovšem řádu a církevní kázně, pokud se neukáže, že budoucí česká konsistoř „bude státi v dobrém řádu podle příkladu církve apoštolské“. Bylo jim slíbeno zastoupení v konsistoři. V srpnu sjednána za účasti kněží úmluva v „Artikulích a snešení nás všech tří stavů pod obojí přijímajících“, podle níž byla jim vyhrazena tři místa ze dvanácti. Bratrský senior měl mít druhé místo hned po administrátorovi. Tak byl podle dávného obyčeje jmenován v Čechách předseda konsistoře podobojí od dob, kdy vlastně zastupoval arcibiskupa, husitům nikdy nepovoleného. Zaveden řád, aby senior asistoval při svěcení kněží evangelických, administrátor pak navzájem při ordinacích bratrských. Kněží bratřstí v Čechách zvali se nyní „kněží podobojí řádu seniorova“. To ovšem znamenalo značně úzké sjednocení. I to je pozoruhodné, že se ve „Snešení“ mluví o bratrských stavech jako o těch, „kteříž se z Jednoty bratrské jmenovali“, tedy v čase minulém. Byly tu možnosti zachovat Jednotu ve zvláštním postavení, ale byly tu také *tendence postupného sbližování* obou stran, až by zatímní zvláštní postavení Bratří ve společné církvi přešlo ve splnutí. Podobný vývoj mohl přece po českém příkladě následovat i na Moravě. Bratři sepsali své řády a zřízení — po prvé ve formě takto ucelené, ovšem na základě starších dekretů a živé praxe — v „Řád zvláštní mezi Bratřími“, který byl později [1616] na Moravě rozveden v obsírnější, nám již známý „Řád církevní Jednoty Bratří českých“, vydaný potom tiskem až r. 1632 v Lešně. Tento řád měl platit, „dokudž by dokonalejšího něco, což by všechněm společné bylo, neukázal

Bůh“. [Předmluva k lešenskému vydání.] I pro církev českou byl po vydání Majestátu vypracován řád, v jehož některých ustanoveních lze vidět přiblížení řádům bratrským: je tu ustanoveno konání církevní kázně, při duchovním správci pak má stát několik osob z farnosti, aspoň čtyři, aby pod jménem církevních kurátorů napomáhali zachování dobrého řádu a kázně; zřejmá obdoba Bratří soudců.

Do konsistoře byl by býval svým vzděláním a rozhledem vhodný boleslavský senior Bartoloměj Němčanský, zemřel však již v červnu 1609. Tu volali Bratři do Čech Jana Turnovského z Polska, jenž by je zejména dobře representoval svým doktorátem bohosloví. [Simeon Turnovský zemřel již r. 1608.] Ale Turnowski byl právě volán od luteránů do Toruně a polským seniorům se toto povolání jevílo tak důležitým, že trvali na tom, aby je přijal. Do Čech za něho nabídl Martina Gratiana Gerticha. Konečně však zůstalo při tom, že byl do konsistoře vyslán konsenior Matěj Cyrus, proslulý kazatel, jenž požíval důvěry Petra Voka z Rožmberka, potom r. 1611 za seniora zvolený, a s ním kněží Jan Cyril a učený Jan Korvin. Bratři mohli konečně v Praze konat veřejné služby Boží. Byl to projev zvláštní pocty vědomě Bratřím vzdané, když jim byla postoupena *Betlemská kaple*, slavná kázáním Husovým. Bratři byli tedy uznáni za platné spoludědice Husova odkazu. B. Korvin sloužil německy v kostele sv. Benedikta a pak v rozsáhlé kapli Božího těla na Novém Městě. Osadníkům kvůli užívali při bohoslužbách komže — opět ostupek, sbližující s církví českou. Bratři si nemohli stýskat na majorisování. Pán z Rožmberka a Budovec byli jim ochránci. K ochraně spojené církve zvoleno 24 defensorů, po osmi z každého stavu. Bratři bylo mezi nimi dobře polovice. I tím dokumentován jejich význam.

Katolické menšině se dostalo rovných práv s evangelickou většinou, v ní pak odchylky v jednotlivostech podřízeny shodě ve věcech podstatných a konečně zaveden řád církve podobojí. Vyhledky do budoucna byly zdánlivě skvělé. „Po vyhlášení tedy Majestátu a do desk zemských ho vložení. . . zdálo se všechněm pokojným lidem, že Bůh uvedl do vlasti naší milé ten starodávný